

9. TOČKA

OBČINA ROGAŠOVCI

DOLGOROČNI PROGRAM RAZVOJA GASILSTVA V OBČINI ROGAŠOVCI V OBDOBJU 2020-2030

Rogašovci, maj 2020

SEZNAM UPORABLJENIH IZRAZOV IN OKRAJŠAV

PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
GE	Gasilska enota
GZ	Gasilska zveza
GZS	Gasilska zveza Slovenije
KS	Krajevna skupnost
ZJF	Zakon o javnih financah
ZFO	Zakon o financiranju občin
ZPov	Zakon o požarnem varstvu
ZGas	Zakon o gasilstvu
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
RS	Republika Slovenija
GVM	Gasilsko vozilo za prevoz moštva
GV-1	Manjše gasilsko vozilo
GV-2	Večje gasilsko vozilo
GVV-1	Manjše gasilno vozilo z vodo
GVV-2	Večje gasilno vozilo z vodo
GVC-16/15	Gasilno vozilo s cisterno
GVC-16/24	Gasilno vozilo s cisterno
GVC-16/25	Gasilno vozilo s cisterno
GVC-24/50	Gasilno vozilo s cisterno
GVM -1	Gasilsko vozilo za prevoz moštva
PV-1	Manjše poveljniško vozilo
GVGP-1	Malo gasilsko vozilo za gašenje gozdnih požarov
AC	Avtocisterna
Uredba zaščito,	Uredba o organiziranju, opremljanju, usposabljanju sil za reševanje in pomoč

KAZALO

1 UVOD	4
2 PREGLED NALOG GASILSKIH ORGANIZACIJ	5
2.1 Organizacijske naloge	5
2.2 Prostovoljno delo	6
2.3 Javna lokalna gasilska služba	6
2.4 Preventivna dejavnost	7
2.5 Zakonodaja	7
2.6 Financiranje	8
3 NAČRTOVANJE IN ORGANIZACIJA GASILSTVA V SLOVENIJI	9
3.1 Naloge države	9
3.2 GZS	10
3.3 Merila za organiziranje in opremljanje GE	10
3.4. Kategorije teritorialnih GE	11
3.4.1 Dodatna oprema teritorialnih GE za gašenje požarov v naravnem okolju	13
4 NAČRTOVANJE IN ORGANIZACIJA GASILSTVA V OBČINI ROGAŠOVCI	13
4.1 Naloge občine	13
4.2 Naloge GZ	14
6 STRATEGIJA RAZVOJA GASILSTVA V OBČINI ROGAŠOVCI	22
6.1 Kongresne usmeritve za razvoj gasilstva v državi	22
6.2 Dolgoročni program razvoja gasilstva v občini Rogašovci v obdobju 2020-2030	26
6.2.1 Usposabljanje operativnih kadrov	26
6.2.1.1 Temeljno usposabljanje	26
6.2.1.2 Specialistično usposabljanje	26
6.2.1.3 Sodelovanje pri usposabljanju z drugimi organizacijami	27
6.2.2 Delo z mladino	27

6.2.3 Delo s članicami	27
6.2.4 Delo z veterani	28
6.2.5 Mednarodno sodelovanje	28
6.2.6 Gradnja in vzdrževanje gasilskih domov	29
6.2.7 Nakup gasilske opreme in tehnike	30
6.2.8 Nakup in zamenjava gasilskih vozil	31
7 ZAKLJUČEK	33

KAZALO TABEL

Tabela 1: Kategorije teritorialnih GE	11
Tabela 2: Podatki o PGD, vključenih v GZ Rogašovci.....	16
Tabela 3: Podatki o strokovnem kadru v GZ Rogašovci	17
Tabela 4: Podatki o vozilih in MB v GZ Rogašovci.....	18
Tabela 5: Gasilski domovi v GZ Rogašovci	29
Tabela 6: Življenjska doba gasilskih vozil	32
Tabela 7: Terminski plan nabave / zamenjave vozil	32

1 UVOD

Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba, katere naloge so predvsem gašenje in reševanje ob požarih, izvajanje preventivnih nalog varstva pred požarom ter opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

Prostovoljno gasilstvo je na Slovenskem prisotno že 150 let. Ljudje se združujejo v gasilska društva, da bi učinkovitejše preprečevali in gasili požare ter si pomagali ob različnih nesrečah in vsem pomoči potrebnim. Naloga gasilskih društev je veliko več kot le gašenje in reševanje v primeru požarov. V njih so ljudje našli socialno oporo in solidarno, nesebično pomoč ob vsakršni nesreči. Povezanost ljudi je pomembna tudi z vidika gradnje kulturne enotnosti.

Prostovoljno gasilstvo je na Slovenskem prisotno že 150 let. Ljudje se združujejo v gasilska društva, da bi učinkovitejše preprečevali in gasili požare ter si pomagali ob različnih nesrečah in vsem pomoči potrebnim. Naloga gasilskih društev je veliko več kot le gašenje in reševanje v primeru požarov. V njih so ljudje našli socialno oporo in solidarno, nesebično pomoč ob vsakršni nesreči. Povezanost ljudi je pomembna tudi z vidika gradnje kulturne enotnosti.

Z Odredbo o prenosu določenih nalog zaščite in reševanja na operativne gasilske enote (Uradni list RS, št. 58/92) ter kasneje z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06) je gasilska organizacija uradno postala najpomembnejša in najštevilčnejša splošno reševalna služba v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pomemben dejavnik pri zagotavljanju nacionalne varnosti na tem področju.

Danes se v Gasilsko zvezo Slovenije (GZS) preko 120 gasilskih zvez (GZ) združuje 1.345 prostovoljnih gasilskih društev (PGD), v katerih deluje preko 165.000 članov, od tega kar četrtina mladih in prav toliko žensk. Pomemben je podatek, da je od članstva skoraj dve tretjini operativnih gasilk in gasilcev.

Na območju občine Rogašovci je ustanovljenih 10 PGD, v katerih trenutno aktivno deluje 838 članov, članic in gasilske mladine, ki teritorialno pokrivajo celotno območje občine Rogašovci.

Vizija, cilji in strategija razvoja so glede na hierarhično ureditev gasilske organizacije in njeno umeščanje v civilno strukturo Ministrstva za obrambo RS vsakokrat opredeljeni z dokumenti, ki jih sprejme kongres GZS, ki je vsaka štiri leta.

Na lokalnem nivoju je gasilska zveza zadolžena, da glede na Nacionalni program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami z upoštevanjem Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč na podlagi pogodbe o izvajanju javne gasilske službe vodstvo Gasilske zveze Rogašovci skupaj z vsemi desetimi PGD kot edini strokovni organ na tem področju v občini Rogašovci pripravi dolgoročni program razvoja gasilstva, ki je med drugim tudi sestavni del načrtov razvojnih programov.

V dolgoročnem programu so opredeljene glavne naloge razvoja za področja organiziranosti in usposabljanja gasilstva, načini in roki opremljanja gasilskih operativnih enot ter predvideno zagotavljanje delovnih in izgradnja bivalnih pogojev za vsa društva glede na njihove potrebe.

Viri sredstev za zagotavljanje nalog se za vsako področje posebej določijo z letnimi programi PGD, GZ, občino in morajo biti usklajeni s proračunom Občine Rogašovci, katerega sestavni del je tudi načrt razvojnih programov občine.

2 PREGLED NALOG GASILSKIH ORGANIZACIJ

2.1 Organizacijske naloge

PGD je osnovna celica prostovoljnega gasilstva, oblikovana po Zakonu o društvih (Uradni list RS, št. 61/06, 58/09) in Zakonu o gasilstvu (ZGas) (Uradni list RS, št. 113/05 - uradno prečiščeno besedilo). Naloga PGD je zagotavljanje pogojev za izvajanje nalog javne gasilske službe. Gasilska društva organizirajo v ta namen gasilske enote (GE) v skladu z Merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot (Uradni list RS, št. 92/07 in 54/09).

Gasilska društva opravljajo naloge javne gasilske službe v skladu z ZGas. Občine v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljajo spoštovanje meril za organiziranje in kategorizacijo gasilskih enot, njihovo načrtno opremljanje in delovanje gasilstva.

Osnovna naloga PGD je skrb za članstvo. Pri tem mora društvo poseben poudarek namenjati kadrovanju mladih v svoje vrste. V ta namen se povezujejo z osnovnimi šolami in izvajajo druge aktivnosti pridobivanja mladih za delo v gasilski organizaciji. Program dela gasilskega društva mora zajemati načrtno vzgojo in usposabljanje mladih za njihov sprejem ter delo v operativni enoti, ko dopolnijo 18 let.

Organiziranost gasilstva se izvaja v skladu z ZGas in Statutom GZS. Gasilska društva se preko gasilskih zvez (GZ) povezujejo v GZS. Gasilske zveze lahko povezujejo gasilska društva ene ali več občin. Če so v zvezo vključena društva več občin, se na nivoju občin organizirajo gasilska poveljstva. V našem primeru smo vsa PGD iz občine Rogašovci.

GZ se na nivoju gasilskih regij povezujejo v regijske gasilske svete, ki so oblika delovanja gasilskih organizacij v posamezni gasilski regiji, nastali zaradi potrebe po izvajanju skupnih nalog na strokovno-operativnem področju.

Trenutno v Sloveniji deluje 120 GZ, ki se vsaka po svoje trudijo zagotoviti maksimalno strokovno podporo PGD-jem na njihovem področju. Mislim, da je GZ Rogašovci pri tem zelo uspešna z vrhunsko usposobljenim strokovnim kadrom, ki nudi vso strokovno in organizacijsko podporo vsem desetim PGD-jem na svojem področju delovanja.

Naloge, ki jih gasilska organizacija opravlja pri izvajanju javne gasilske službe, presegajo naloge društvene in nevladne organizacije ter so pomemben dejavnik sistema zaščite in reševanja. Vodstvo GZS si prizadeva, da se organiziranje in delovanje pokrajinskih GZ vključi med naloge, ki jih bodo izvajale bodoče pokrajine. Pokrajine bi morale zagotoviti ustrezne pogoje in sredstva za delovanje pokrajinskih GZ.

2.2 Prostovoljno delo

Slovensko prostovoljno gasilstvo je nacionalno bogastvo in fenomen, ki je v svetu redkost, kažejo pa se potrebe po ureditvi statusa prostovoljnih gasilcev, ki sodelujejo pri številnih nesrečah in požarih.

2.3 Javna lokalna gasilska služba

Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba. Naloge gasilske službe so predvsem gašenje in reševanje ob požarih, posredovanje ob tehničnih in drugih intervencijah, reševanje ob nesrečah na prometnih površinah, nesrečah z nevarnimi snovmi, posebna pozornost je tudi namenjena usposobljenosti gasilcev za pomoč na objektih kjer so posebni pogoji in velika nevarnost za ljudi in okolje kot so vrtci, šole, domovi za ostarele, industrijski objekti, fotovoltaika, ..., izvajanje preventivnih nalog varstva pred požarom ter opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih ter drugih nesrečah. Z novo zakonodajo je na mednarodno primerljivi ravni urejen tudi status gasilcev in gasilskih organizacij, obstaja pa nekaj neskladij med predpisi o društvih in o gasilstvu.

Finančne in druge pogoje za delovanje gasilske službe zagotavljajo lokalne skupnosti, ki so tudi neposredno odgovorne za stanje požarnega varstva na svojem območju.

V tripartitni pogodbi med občino Rogašovci, Gasilsko zvezo Rogašovci in vsemi 10 PGD, ki delujejo na tem področju in opravljajo javno lokalno gasilsko službo se določijo sredstva, ki jih zagotavlja pristojni občinski organ, zlasti za izvajanje intervencij, usposabljanje, plačevanje zdravstvenih pregledov, zavarovanja za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ter za druge pravice iz delovnega razmerja oziroma pravice, ki jih ta zakon določa za operativne gasilce, ter sredstva, ki jih občina namenja za usposabljanje gasilske mladine in druge društvene dejavnosti.

2.4 Preventivna dejavnost

Osnovna preventivna naloga vseh gasilskih organizacij je okrepiti aktivnosti na področju požarne preventive. Požarna statistika še vedno kaže na porast števila požarov. Vzroki nastankov požarov nas opozarjajo, da več kot polovico vseh požarov povzročijo človeška malomarnost, nepozornost in neznanje. Gasilstvo je zato usmerjeno predvsem v pripravo konkretnih aktivnosti za osveščanje ljudi in širjenje požarnovarnostne kulture.

2.5 Zakonodaja

V obdobju od osamosvojitve države dalje so bili sprejeti in tudi popravljeni oziroma na novo izdani vsi pomembnejši zakoni, ki urejajo področje požarnega varstva in gasilstva. Sprejeti so bili naslednji zakoni:

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06),
- Zakon o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 - uradno prečiščeno besedilo),
- Zakon o varstvu pred požarom (ZPov) (Uradni list RS, št. 3/07 - uradno prečiščeno besedilo),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 61/06, 58/09),
- Zakon o varstvu pred utopitvami (Uradni list RS, št. 42/07 - uradno prečiščeno besedilo). Le-ti so uredili naslednja področja dejavnosti tako, da:
 - država zagotavlja pogoje za posodabljanja gasilske zaščitne in reševalne opreme, s čimer je bilo uzakonjeno dosedanje sofinanciranje gasilske zaščitne in reševalne opreme,
 - javno gasilsko službo lahko opravlja tista gasilska enota v gasilskem društvu, ki se preko GZ povezuje v GZS; s tem se rešuje problem Zakona o društvih in obvezno povezovanje PGD v GZ in GZS,
 - v Gasilski šoli deluje Programski svet, Gasilska šola pa se znotraj Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Ig organizira kot samostojna notranja organizacijska enota,
 - GZ z občino podpisujejo tripartitno pogodbo - pomen in vloga GZ je jasno opredeljena v zakonodaji; GZ imajo možnost vplivati na pripravo programa dela, usposabljanje in opremljanje ter porabo državnih sredstev,
 - je urejeno pokrivanje stroškov gasilskih enot pri izvajanju velikih intervencij izven domače lokalne skupnosti,
 - zakonodaja uvaja gasilsko znamko, od katere prispevek gre v korist gasilske organizacije.

V letu 2007 je bila sprejeta nova Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07 in 54/09), v kateri so objavljena Merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot (GE), ki natančno določajo kategorizacijo GE in morajo biti usklajene s programi na nivoju občin

2.6 Financiranje

Financiranje gasilstva in požarnega varstva se v skladu z veljavnimi zakoni izvaja iz sredstev:

- lokalnih skupnosti,
- države,
- zavarovalnic
- gasilske znamke,
- donatorjev,
- virov lastnih prihodkov in
- požarnega davka

Financiranje na nivoju lokalnih skupnosti je še vedno zelo različno in odvisno od posluha posameznega občinskega vodstva za delovanje gasilstva. Obstajajo le priporočila o zagotavljanju sredstev primarne porabe občinskega proračuna za delovanja gasilstva. Prav tako so bila izdelana merila za sofinanciranje gasilskih enot širšega pomena, s katerimi je urejen sistem sofinanciranja GE po enotnih kriterijih.

Sofinanciranje gasilske zaščitne in reševalne opreme na podlagi vsakoletnih razpisov za zagotavljanje načrtnega posodabljanja in modernizacije gasilske zaščitne ter reševalne opreme ima podlago v ZGas. Na ta način se posredno spodbuja nabava standardizirane in tipizirane gasilske opreme.

Na podlagi ZPov je Vlada RS izdala Uredbo o požarni taksi (Uradni list RS, št. 34/06), ki določa višino takse, ki se plačuje od zavarovalne premije za požarne nevarnosti, ki jo zavarovalec plača zavarovalnici.

V skladu s smernicami 15. Kongresa GZS, ki je potekal 23. in 24. maja 2008 v Krškem, je bila uspešno uzakonjena gasilska znamka, katere sredstva so v skladu z ZGas namenjena spodbujanju delovanja gasilske mladine in izenačevanju opremljenosti gasilstva.

3 NAČRTOVANJE IN ORGANIZACIJA GASILSTVA V SLOVENIJI

3.1. Naloge države

Država mora na področju gasilstva:

1. ustanovi in zagotovi delovanje gasilske šole za izobraževanje in usposabljanje kadrov v gasilstvu,
2. sofinancirati naloge zaščite in reševanja, ki so širšega pomena, zlasti pri nesrečah v prometu, nesrečah z nevarnimi snovmi, reševanju na in iz vode ter reševanju v avtocestnih predorih,
3. zagotavljati del sredstev za znanstveno-raziskovalno dejavnost na področju gasilstva ter za razvijanje gasilske zaščitne in reševalne opreme,
4. zagotavljati pogoje za delovanje GZS in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev,
5. zagotavljati skladen razvoj gasilstva v državi in zagotavljati pogoje za posodabljanje gasilske zaščitne in reševalne opreme,
6. zagotavljati delovanje sistema obveščanja in alarmiranja na območju države in posameznih geografsko ali kako drugače povezanih širših območjih državnega ozemlja.

Vlada Republike Slovenije določi GE za opravljanje nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje s temi GE neposredno sklene pogodbe o opravljanju nalog zaščite in reševanja, ki so širšega pomena.

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje mora pred sklenitvijo pogodbe obvestiti o tem občinski organ, pristojen za organizacijo javne gasilske službe v občini, na območju katere GE deluje.

Minister, pristojen za varstvo pred požarom, predpiše minimalno osebno in skupinsko zaščitno opremo gasilcev, merila za zavarovanje operativnih gasilcev za primer smrti in trajne ali prehodne izgube delovne zmožnosti, program ugotavljanja psihofizičnih sposobnosti in program za opravljanje preizkusa znanja operativnih gasilcev, roke za periodično ugotavljanje psihofizičnih sposobnosti ter preizkus znanja operativnih gasilcev.

3.2 GZS (gasilska zveza Slovenije)

GZS je najvišja oblika povezovanja gasilskih društev in njihovih zvez.

Poleg svojih društvenih nalog opravlja tudi naloge, za katere jo pooblasti minister, zlasti pa:

1. določene strokovno-tehnične naloge varstva pred požarom,
2. organizacijske in druge naloge, s katerimi se zagotavlja razvoj prostovoljnega gasilstva v državi in njegovo mednarodno povezovanje z drugimi gasilskimi organizacijami v svetu,
3. izdaja strokovno literaturo o varstvu pred požarom in gasilstvu.

3.3 Merila za organiziranje in opremljanje GE

Osnovna merila za organiziranje in opremljanje GE so:

a) za naselja:

- število prebivalcev,
- tip naselij glede na gostoto in način pozidave, stopnjo razvitosti ter storitvene, oskrbovalne, proizvodne in kmetijske dejavnosti;

b) za gospodarske družbe, zavode in druge organizacije:

- požarna ali eksplozijska nevarnost tehnološkega procesa,
- število zaposlenih,
- površina in razmestitev objektov,
- oddaljenost ustrezne gasilske enote;

c) za gozdove:

- površina in vrsta gozdov;

d) za vodne površine:

- velikost in vrsta vodnih površin.

Vlada je na podlagi Uredbe predpisala podrobnejša merila za organiziranje in opremljanje GE. GE so razvrščene v sedem kategorij, ki jim je prilagojena kadrovska sestava enot in njihova tehnična opremljenost. V posamezne kategorije se razvrstijo glede na potrebno število gasilcev in tehnično opremljenost.

Število gasilcev in tehnična opremljenost za posamezno kategorijo GE se določi na podlagi teh meril in drugih značilnosti območja delovanja GE, ki so določeni z operativnim gasilskim načrtom.

Razvrstitev GE na podlagi teh meril opravi župan na predlog gasilskega poveljstva občine in občinske strokovne službe.

Teritorialne GE posameznih kategorij morajo glede števila gasilcev, gasilskih vozil in opreme izpolnjevati določene minimalne pogoje, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

3.4 Kategorije teritorialnih GE

Teritorialne GE posameznih kategorij morajo glede števila gasilcev, gasilskih vozil in opreme izpolnjevati naslednje minimalne pogoje, ki so razvidni iz Tabele 1.

Kategorija GE

Najmanjše število in vrsta gasilskih vozil ter opreme prostovoljnih operativnih gasilcev in poklicnih gasilcev

I.a. kategorija	6	GVM-1
I. kategorija	12 (15)	1 GVV-1 oziroma (GV-1)3 in (GVM-1)8
II. kategorija	23 (32)	1 GVC-16/24 in GV-2 oziroma GVC-16/25 in GVM-1, (AL)4
III. kategorija	32 (42)	1 GVC-16/15, GVC-24/50, GVM-1, (AL)4, (AC)7
IV. kategorija	54 (3)	2 PV-1, (GVC-16/15)5, GVC-24/50, GVM-1, (AL)4, (AC)7
V. kategorija	56 (7)	2 PV-1, (GVC-16/15)5, GVC-24/50, GVM-1, AL, (AC)7(12)2.a
VI. kategorija	(32) 6	končno število gasilcev in oprema se določi s posebnim elaboratom
VII. kategorija		končno število gasilcev in oprema se določi s posebnim elaboratom

Vir: Vlada RS, 2007.

- 1) če je enota oddaljena več kot 15 minut vožnje od enote višje kategorije;
- 2) če je interventno pripravljenost potrebno opravljati s poklicnim dežurstvom;
- 2.a) če je interventno pripravljenost treba zagotavljati s poklicno gasilsko enoto (manjše gasilske enote);
- 3) če je enota oddaljena manj kot 15 minut vožnje od enote višje kategorije;
- 4) če je enota osrednja enota v občini in ima v svojem požarnem okolišu objekte, višje od P+4, pri čemer lahko to opremo zagotovi več sosednjih občin;
- 5) če enota opravlja naloge v skladu z 20. členom te uredbe in ji pripada HTV ali TRV-1, se GVC-16/15 nadomesti z GVC-16/25;
- 6) za samostojno poklicno enoto je minimalno število poklicnih gasilcev 32, končno število gasilcev in opreme pa se določi z izdelavo posebnega elaborata;
- 7) v občinah, kjer se za oskrbo s požarno vodo oceni, da potrebujejo avtociSterno, se lahko nabavi avtociSterna, nabavo avtociSterne mora občina vključiti v program razvoja in nabave opreme, ki ga potrdi župan občine;
- 8) če ima enota že ustrezno gasilsko vozilo in osebno zaščitno opremo po minimalnih merilih.

GE I., II. in III. kategorije se organizirajo kot prostovoljne gasilske enote, GE IV. in V. kategorije kot prostovoljne gasilske enote ali kot prostovoljne enote s poklicnim jedrom, GE VI. in VII. kategorije pa kot poklicne enote. GE v občini se praviloma kategorizirajo na podlagi osnovnega operativnega območja. V vsaki občini se GE najvišje kategorije določi kot osrednja GE.

Osrednja GE se po izvršeni kategorizaciji glede na osnovno operativno območje, ki ga pokriva, ponovno kategorizira ob upoštevanju števila vseh prebivalcev v občini. V vsaki občini je lahko le ena osrednja enota.

V naseljih, kjer deluje več GE, se enotam, pri katerih je najmanj polovica operativnega območja oddaljena od osrednje enote manj kot 15 minut vožnje z gasilskim vozilom od sedeža enote, kategorija zniža za eno stopnjo.

Vsaka GE mora imeti standardizirano in tipizirano gasilsko zaščitno in reševalno opremo glede na kategorijo enote.

Osrednje GE so lahko glede na ogroženost v občini opremljene tudi z zahtevnejšimi ali drugimi gasilskimi vozili, kot so določena v prvem odstavku te točke.

Vsaki GE lahko župan na predlog gasilskega poveljstva občine ali strokovne občinske službe glede na ogroženost njenega operativnega območja določi tudi dodatno gasilsko zaščitno in reševalno opremo.

Določbe o minimalni in dodatni opremi v teritorialnih GE smiselno veljajo tudi za industrijske GE.

Vsak gasilec mora imeti osebno zaščitno opremo, ki mora biti tipizirana in mora ustrezati predpisanim standardom.

3.4.1 Dodatna oprema teritorialnih GE za gašenje požarov v naravnem okolju

Dodatna opremljenost teritorialnih GE za gašenje požarov v naravnem okolju se določi na podlagi skupnega števila točk glede na:

- delež gozdnih površin na operativnem območju GE,
- površino požarne ogroženosti gozdov na operativnem območju GE.

4 NAČRTOVANJE IN ORGANIZACIJA GASILSTVA V OBČINI ROGAŠOVCI

4.1 Naloge občine

Naloge občine opredeljuje 6. člen ZGas, ki navaja, da mora občina v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljati organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva.

Na podlagi načrta varstva pred požarom občina mora zagotoviti sredstva za:

1. redno delovanje gasilskih enot,
2. gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter sredstva za opazovanje, obveščanje in alarmiranje,
3. vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev ter opreme,
4. izobraževanje in dopolnilno usposabljanje pripadnikov GE,
5. gradnjo in vzdrževanje objektov in prostorov za delovanje gasilstva,
6. povračilo škode, ki so jo imeli gasilci pri opravljanju nalog gasilstva,
7. povračilo škode, povzročene tretjim osebam, zaradi opravljanja nalog gasilstva,
8. opravljanje drugih dejavnosti gasilskih organizacij.

Občina Rogašovci zagotavlja opravljanje nalog gasilstva preko Gasilske zveze Rogašovci in 10 PGD:

- PGD Sotina,
- PGD Serdica,
- PGD Nuskova,
- PGD Kramarovci
- PGD Rogašovci,
- PGD Sveti Jurij,
- PGD Fikšinci,
- PGD Večeslavci,
- PGD Pertoča,
- PGD Ropoča.

4.2 Naloge GZ

Naloge GZ opredeljuje 32. člen ZGas.

PGD se povezujejo v GZ v skladu z zakonom. V občini Rogašovci se PGD povezujejo v Gasilsko zvezo Rogašovci.

Gasilske zveze opravljajo organizacijske in strokovne naloge gasilstva zlasti v zvezi z:

- načrtnim kadrovanjem in usposabljanjem gasilcev;
- načrtnim in usklajenim razvojem ter opremljanjem GE v skladu s predpisanimi merili;
- načrtovanjem in usklajevanjem uporabe GE gasilskih organizacij, ki so članice zveze;
- povezovanjem med članicami GZ in občinami na območju, na katerem deluje GZ;
- izvajanjem nalog, ki so jih nanje prenesle država ali občine;
- drugimi organizacijskimi in razvojnimi nalogami gasilstva.

GZ imenujejo poveljnike gasilskih zvez in regijske gasilske poveljnike, ki so člani pristojnih štabov Civilne zaščite. Poveljniki GZ in regijski gasilski poveljniki skrbijo za pripravljenost, organiziranost, opremljenost in usposobljenost nižjih poveljstev ter GE, izvajanje določenih programov usposabljanja ter vodijo večje in zahtevnejše intervencije.

Način izbire in pristojnosti poveljnikov GZ in regijskih poveljnikov ter drugih gasilskih poveljnikov in njihovih namestnikov se določi s pravili gasilske službe.

GZ, v katero se povezujejo PGD na območju posamezne občine, daje:

- mnenje k letnim programom usposabljanja operativnih gasilcev in PGD;
- mnenje k letnim programom opremljanja prostovoljnih gasilskih enot z gasilsko zaščitno in reševalno opremo.

GZ za posamezno leto določi oblike usposabljanja, ki jih PGD vključijo v svoje letne programe, če je to potrebno zaradi usklajenega razvoja, ustrezne pripravljenosti in drugih razlogov, utemeljenih z ocenami ogroženosti občine.

Tabela 2: Podatki o PGD, vključenih v GZ Rogošovci

PGD društvo	kategorija	št. članov	Št. prost. gasilcev operativcev	mladina	Člani	Članice	Starejši gasilci (nad 63 let)	Starejše gasilke	Oprema (vozila in prenosne motorn brizgalne)
SVETI	II.	135	29	28	57	30	19	1	AC16/60, GV1, GVM-1, MB 8/8
ROPOČA	I.	60	14	3	51	13	6	0	GVC16/50, GVM-1, MB 8/8
PERTOČ	I.	94	25	20	43	21	9	1	GVC 16/50, GVM-1, MB 8/8
VEČESL	I.	106	20	34	45	19	8	0	GV-1, MB 8/8
KRAMAR	I.A	34	5	0	9	0	2	0	GVM-1 MB 8/8
ROGAŠO	I.	79	26	4	35	25	7	1	GV-1, MB 8/8
FIKŠINCI	I.	39	18	3	21	6	9	0	GVM-1, MB 8/8
NUSKOV	I.	64	14	18	26	7	13	0	GV-1, MB 8/8
SERDIC	I.	112	25	16	55	28	19	0	GVV1, MB 8/8
SOTINA	I.	72	22	10	34	14	9	5	GVM-1, MB 8/8
SKUPAJ		795	198	136	376	163	101	8	

Vir: GZ ROGAŠOVCI, 2020

4.3. Osnovni podatki o društvih

Iz zgornje tabele št. 2 je razvidno, da so vsa društva v GZ Rogašovci dobro popolnjena s skupnim članstvom.

Iz stolpca 4 je tudi razvidno, da se v osnovi ni bati za delovanje v prihodnosti, saj je v večini društev vključene zelo veliko mladine do 18 leta starosti kar pomeni neko garancijo za prihodnost.

Pri nekaterih društvih pa opazamo upad dela z mladimi kar je odvisno predvsem od vodstva posameznega društva.

Komisija za delo z gasilsko mladino GZ Rogašovci je izredno aktivna in nudi tudi strokovno, moralno in materialno pomoč društvom pri delu z gasilsko mladino, društva pa morajo to samo izkoristiti.

Iz tabele je tudi razvidno, da imamo po društvih zadostno število članstva, tako članov, kot članic med 18 in 63 letom starosti, iz katerih črpamo najboljše operativni kader za delo na različnih intervencijah.

Tabela 3: Podatki o strokovnem operativno – vodstvenem kadru

PGD -društvo	VGČ	GČ	NGČ	VG	GAS	PRIP
SVETI JURIJ	5	4	5	7	18	8
ROPOČA	0	4	15	16	41	3
PERTOČA	2	2	4	2	22	6
VEČESLAVCI	0	1	0	3	23	12
KRAMAROVCI	0	0	2	3	5	0
ROGAŠOVCI	1	7	3	6	22	3
FIKŠINCI	0	2	5	5	15	1
NUSKOVA	0	5	5	1	10	7
SERDICA	0	6	5	7	9	4
SOTINA	0	1	5	3	35	5
SKUPAJ	8	32	49	53	200	49

Vir: GZ Rogašovci 2020

4.4. Podatki o strokovnem kadru po posameznih društvih

Iz tabele 3 je razvidno, da imamo v GZ Rogašovci zelo dobro strokovno usposobljen gasilski kader.

Žal so v nekaterih društvih malo opustili stalni trend strokovnega usposabljanja in izobraževanja na kar jih stalno opozarjamo, da nebi na intervencijah prišlo do pomanjkanja znanja.

To pa smo uspeli na nivoju GZ Rogašovci popraviti oziroma izenačiti s tem, da smo ustanovili skupno prvo operativno enoto GZ Rogašovci. Spet eni od začetnikov na tem področju v Sloveniji, kar pa je pokazalo zelo dobre rezultate.

Na ta način pride na intervencijo najboljši kader tako, da je tudi pomoč na najvišjem strokovnem in tehničnem nivoju.

Nikakor pa se ne smemo s tem kadrom zadovoljiti ampak vzpoudajati mlade še naprej k strokovnem usposabljanju

Tabela 4: Podatki o vozilih in motornih brizgalnah po društvih GZ Rogašovci

PGD - društvo	vozilo	vrsta	letnik	MB	letnik
SVETI JURIJ	VW	GVM	2001	ZIEGLER	1996
SVETI JURIJ	VW	GV-1	2012	METZ	1975
SVETI JURIJ	MERCEDES	AC 16/60	1998		
ROPOČA	VW	GVM-1	2015	ZIEGLER	1971
ROPOČA	FAP	GVC 16/50	1984		
PERTOČA	VW	GVM-1	2017	ZIEGLER	1972
PERTOČA	TAM	AC16/50	1992		
PERTOČA	DAIHATSU	PV-1	1996		
VEČESLAVCI	RENAULT	GV-1	2006	ZIEGLER	1996
KRAMAROVCI	PEUGEOT	GVM-1	2005	ZIEGLER	1979
ROGAŠOVCI	MERCEDES	GV-1	1998	ZIEGLER	1977
FIKŠINCI	PEUGEOT	GVM-1	2002	ZIEGLER	1985
NUSKOVA	MERCEDES	GV-1	2004	ROSENBAUER	1984
SERDICA	RENAULT	GVM-1	2005	VATROSPREM	1984
SERDICA	TAM 190	AC16/60	1996	ZIEGLER	1977
SOTINA	PEUGEOT	GVM-1	2007	ZIEGLER	1979
GZ ROGAŠOVCI	MAZDA	GVZ-1	2007		
KRAMAROVCI	PRIKLOPNIK				
SKUPAJ		18		11	

Vir: GZ Rogašovci 2020

4.5. Podatki o vozilih in motornih brizgalanah v GZ Rogašovci

Iz tabele št. 4 je razvidno, da v društvih, ki delujejo v okviru GZ Rogašovci trenutno razpolagamo s sedemnajstimi vozili, ki pa so nekatera novejšega letnika žal pa so predvsem najbolj operativna vozila to so gasilske avto cisterne starejših letnikov in so nekje na robu svojega delovanja.

Največja posledica iztrošenosti gasilskih avtocistern je izredno velika potreba po pitni vodi v občini Rogašovci zaradi neurejenih sistemov za pitno vodo zato gasilci v zadnjih skoraj 30 letih konstantno dovažamo pitno vodo občanom kar pa je posledica izrabe gasilskih avtocistern.

Najhujša leta so bila 2003 in 2004 ko smo gasilci v posameznem letu prepeljali tudi do 20 milijonov litrov pitne vode.

Nato se je v naslednjih letih potreba po prevozih nekoliko zmanjšala se pa v zadnjem času spet zelo povečuje.

Ostala manjša gasilska vozila zaenkrat brežhibno služijo svojemu namenu.

Zato se bodo v prihodnje nabavljala vozila za potrebe in predvsem nevarnosti, ki se pojavljajo na našem področju. To pomeni, da bomo kupovali vozila v katerih bo določena specialna oprema in na ta način bomo specializirali društva ter gasilce posameznike ter jih izobraževali v tej smeri.

Naslednji sklop so gasilske motorne brizgalne, ki spadajo med najbolj osnovno gasilsko opremo in spadajo med najdražje investicije v gasilstvu. Po tipizaciji je tako, da mora gasilsko društvo posedovati vsaj eno motorno brizgalno s pripadajočo opremo.

Kot ugotavljamo iz zgornje tabele je povprečna starost naših motornih brizgaln čez 40 let.

Kako bo v prihodnje z MB bo poveljstvo GZ Rogašovci pripravilo strokovno analizo in bo o rezultatih poročalo.

4.6 Dokumenti, ki so ali jih je potrebno sprejeti na nivoju Občine Rogašovci in na nivoju GZ Rogašovci na področju organiziranosti gasilstva

Sestav in število operativnih enot je določen z Uredbo Vlade RS o merilih za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito in reševanje kot javno gasilsko službo. Za organizacijo in strokovno usposabljanje operativnih gasilskih enot ter PGD skrbi GZ Rogašovci.

Občina ima v okviru sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami izdelano Oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami.. Podlaga za izdelavo ocene je opredeljena z Navodilom o pripravi ocen ogroženosti (Uradni list RS, št. 39/95).

Vseh 10 PGD v občini Rogašovci, občina Rogašovci in Gasilska zveza Rogašovci morajo skupaj pripraviti novo tripartitno pogodbo za izvajanje javne gasilske službe na območju občine Rogašovci ter jo v najkrajšem možnem času tudi podpisati.

Vsa PGD in tudi GZ Rogašovci imajo izdelane operativne načrte in načrte alarmiranja, ki izhajajo iz ocene Varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami po metodologiji in merilih, ki jih je pripravila Uprava RS za zaščito in reševanje, ter so podlaga za izdelavo nove kategorizacije.

Žal pa so bili ti načrti izdelani pred več kot dvajsetimi leti in se je na tem področju marsikaj spremenilo zato morajo društva do konca leta 2021 izdelati nove operativne načrte.

Prav tako kategorizacija društev na nivoju občine Rogašovci, ki jo potrdi župan občine žal več ni aktualna zato bo strokovna komisija GZ Rogašovci izdelala nov predlog kategorizacije in bo predlog posredovala županu v potrditev.

V novi Pogodbi o opravljanju lokalne gasilske javne službe v občini Rogašovci mora biti opredeljen tudi način financiranja in način izvajanja opremljanja društev z vozili, gasilsko opremo, osebno zaščitno opremo ter način usposabljanja. Občina se s to pogodbo zavezuje, da bo za izvajanje dejavnosti GZ Rogašovci vsako leto zagotovila finančna sredstva v višini, ki jo bosta pogodbeni stranki vsako leto sprejeli s podpisom aneksa k pogodbi.

Sredstev iz proračuna ni mogoče uporabiti za financiranje programov usposabljanja ali nabavo gasilske zaščitne in reševalne opreme, če za izvedbo usposabljanja oziroma nabavo gasilske zaščitne in reševalne opreme ni bilo dano pozitivno mnenje pristojne GZ.

Osnova za usposabljanje in opremljanje gasilskih enot so letni programi, ki jih izdelajo PGD in so usklajeni in potrjeni z vsakoletnim finančnim programom GZ Rogašovci in proračunom Občine Rogašovci.

Program razvoja PGD je sestavni del Dolgoročnega razvojnega programa GZ Rogašovci za obdobje 2020-2030, ki upošteva merila za organiziranje in opremljanje GE, ki natančno določajo kategorizacijo GE in morajo biti potrjene s strani strokovnih služb GZ Rogašovci.

5 PREGLED FINANCIRANJA GASILSTVA V OBČINI ROGAŠOVCI

Sredstva so namenjena za:

- delovanje GZ Rogašovci,
- delovanje PGD in redna zavarovanja,
- investicije v gasilske domove, gasilska vozila in opremo,
- investicijska vzdrževanja gasilskih domov, opreme in druge nabave,
- jubileje PGD ali GZ,
- dodatno opremo operativnih gasilskih enot.

Na podlagi letnih načrtov PGD in GZ Rogašovci je občina v obdobju 2010-2019 sofinancirala nakup novih gasilskih vozil do višine 50 % skupne vrednosti vozila direktno iz proračuna občine Rogašovci društvu, ki vozilo nabavlja.

Predlog je, da takšen odstotek ostane tudi v prihodnje.

Pri nabavi motornih brizgaln se mora pripraviti novi načrt nabave in financiranja.

Vsa ostala oprema, se bo še naprej nabavljala na nivoju duštev ob predhodni potrditvi strokovnih služb GZ Rogašovci in do višine, kot je dogovorjena na nivoju GZ Rogašovci.

V kolikor GZ Rogašovci predhodno ne odobri nakupa določene opreme posameznemu društvu se ta oprema tudi ne sofinancira s strani GZ Rogašovci oz. občine.

V Pogodbi o opravljanju lokalne gasilske javne službe v občini Rogašovci mora biti določeno, da je letni program GZ podlaga za sofinanciranje dejavnosti gasilske službe in da je letni program sestavni del pogodbe. PGD morajo pripraviti poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe, ki morajo vsebovati tudi podatke o porabi sredstev. Dokazila o porabi sredstev (pogodbe, računi) morajo biti arhivirana in predložena na poziv pooblaščenec oseb.

Občina na podlagi določil pravilnika o postopkih od prejemnikov sredstev vsako leto zahteva predložitev dokazil o porabi sredstev in zaključno poročilo ter izvaja nadzor nad izvajanjem javne gasilske službe v skladu s 17. členom ZGas.

6 STRATEGIJA RAZVOJA GASILSTVA V OBČINI ROGAŠOVCI

6.1 Kongresne usmeritve za razvoj gasilstva v državi in na lokalnem nivoju

Izhodišča za izdelavo strategije razvoja gasilstva Občine Rogašovci so usmeritve, ki so bile sprejete na Kongresih in plenumih GZS:

- PGD mora biti tudi v bodoče osnovna celica prostovoljnega gasilstva, oblikovana po Zakonu o društvih in ZGas.
- Gasilci se moramo tudi v bodoče zavzemati za zagotavljanje potrebne strukture celotnega članstva, ki zagotavlja učinkovito delo gasilske organizacije - predvsem za stalno vključevanje mladine in operativno članstvo različnih starosti. Pri svojem delu in medsebojnih odnosih se bomo ravnali v skladu s Kodeksom etike slovenskega prostovoljnega gasilstva.
- Zaradi pomena pri zagotavljanju uspešnosti in operativne sposobnosti GE, ki ga ima povezovanje gasilstva na vmesnem nivoju med lokalnimi skupnostmi in državo, želijo gasilci po vzoru države tudi gasilsko organizacijo organizirati na pokrajinskem nivoju.
- Pri urejanju statusa gasilca je potrebno poiskati ustrezne rešitve za ureditev le-tega.
- V čim krajšem času je potrebno zagotoviti zdravstvene preglede za vse operativne gasilce.
- Dosledno se morajo spoštovati zakonska določila o zdravstvenem in nezgodnem zavarovanju gasilcev. Vse gasilce je potrebno zavarovati tudi za primer odgovornosti. Urediti je potrebno invalidsko in pokojninsko zavarovanje gasilcev.

- Okrepiti je potrebno aktivnosti na področju požarne preventive. Požarna statistika še vedno kaže na stalni porast števila intervencij. Vzroki nastankov požarov nas opozarjajo, da več kot polovico vseh požarov povzročijo človeška malomarnost, nepozornost in neznanje. Prav tako vsakodnevno nastajajo nove vrste intervencij na področju prometa, tehnične intervencije, nevarne snovi, naravni pojavi, bolezenska in druga stanja, ki od nas gasilcev zahtevajo vsakodnevna dodatna izobraževanja, usposabljanja, novo tehniko in opremo in kar je najbolj pomembno vedno več časa, ki ga moramo namenjati za uspešno delovanje na našem področju.
- Nadaljevati je potrebno z vsebinami meseca varstva pred požari, ki morajo biti tudi v prihodnjevsakoletni vrhunec preventivnih aktivnosti. Slovenski prostovoljni gasilci se zavzemajo, da se v skladu s predpisi v šolah in drugih javnih objektih, kjer se zbira veliko število ljudi, enkrat letno izvede evakuacija kot pomemben ukrep v primeru požara. Pri tem gasilci sodelujejo kot najpomembnejša splošna reševalna služba, ki skrbi za osveščanje in preventivno dejavnost. Na naših šolah v Svete Juriju in na Pertoči in vrtcih v Rogašovcih, Svetem Juriju in na Pertoči vsako leto pripravimo posvet za učence in zaposlene ter izvedemo vajo evakuacije in s tem bomo nadaljevali tudi v prihodnje.
- Vztrajati je potrebno na doslednem uveljavljanju določil zakonov in pri pripravi podzakonskih Aktov na nivoju občine, regije in države.
- Priporoča se zagotavljanje dovolj sredstev iz občinskega proračuna za nemoteno delovanje gasilstva saj ob dobrem delovanju gasilstvo to vrača občini ne samo z varnostjo in pomočjo ob nevarnostih ampak tudi z kvalitetnim družbenim življenjem na vasi
- Operativna organiziranost GE mora zagotavljati stalno operativno pripravljenost GE za izvajanje javne gasilske službe. Usklajena mora biti z merili za razvrščanje in opremljanje GE. Pri tem je potrebno vztrajati na ustrezni kadrovski popolnitvi in opremljenosti.
- Še vedno je odprto področje statusa prostovoljnega gasilca in njegove odsotnosti z dela v času opravljanja javne gasilske službe. To ostaja tudi v bodoče prioriteta naloga. Skupaj z državnimi organi je treba prostovoljnemu gasilcu zagotoviti ustrezne pogoje za opravljanje javne gasilske službe.

- Pri organiziranju in delovanju GE je treba tudi v bodoče vztrajati na samostojnosti gasilske organizacije in na lastnem sistemu vodenja in širše delovati kot sestavni del sistema sil za zaščito in reševanje.
- Z učnimi programi in oblikami usposabljanja je treba slediti zahtevam, ki jih prinaša sodoben razvoj tehnike in novih tehnologij sami moramo organizirati osnovna izobraževanja in vaje ter se udeleževati izobraževanja na nivoju regije, GZS in v gasilskih centrih Pekre, Ig in Sežana.
- Gasilska zaščitna in reševalna oprema, ki se uporablja v gasilski organizaciji, mora biti v skladu z ustreznimi standardi in tipizacijo GZS. Opremljanje GEse mora na vseh nivojih izvajati v skladu z Merili za organiziranje in opremljanje GE in v skladu z Operativnimi gasilskimi načrti.
- Pri uvedbi digitalnega sistema radijskih zvez se je treba zavzemati za vključevanje vseh prednosti sodobne tehnologije pri uporabi v gasilske namene trenutno z upanjem, da se ta sistem čim prej uvede saj imamo zaradi konfiguracije terena na našem področju težave v komuniciranju z radijskimi postajami.
- V bodoče je treba skrbeti za vzdrževanje in razvoj gasilskega informacijskega sistema Vulkan in poskrbeti za dokončno izdelavo baze podatkov in za povezljivost sistema z drugimi informacijskimi sistemi v sistemu zaščite in reševanja predvsem moramo skrbeti za ažurnost po društvih in GZ ter predvsem po natančnosti vnosa podatkov.
- Področje dela z mladimi je pomembno za obstoj organizacije, zato mora biti deležno posebne pozornosti tudi v bodoče. Zavzemati se je treba za vključitev ustreznih vsebin s področja gasilstva in požarnega varstva v učne programe osnovnošolcev in srednješolcev. Delovanje komisija za mladino pri GZ Rogašovci je trenutno odlično saj skozi celo leto aktivno delajo z gasilsko mladino in poleg rednih aktivnosti kviz, orientacija, tekmovanja, tabori pripravljajo še dodatne aktivnosti ter jih izvajajo z gasilsko mladino. To odlično delo komisije na nivoju GZ Rogašovci se mora nadaljevati tudi v prihodnje.
- V bodoče je treba dajati velik poudarek na ustrezni zastopanosti članic v posameznih organih in komisijah na nivojih gasilskih društev, GZ, regije in na nivoju GZS. Članice se morajo vključevati v proces usposabljanja za pridobivanje činov in nazivov in se v skladu s svojimi sposobnostmi vključevati v operativno dejavnost. To delo je bilo pri nas odlično začeto saj članice zasedajo odgovorne funkcije v društvih tudi poveljniške in predsedniške funkcije ter tudi na vseh nivojih odločanja in upravljanja. Imamo tudi odlično izobražen kader članic saj imamo kar nekaj članic z nazivom GČ ali NGČ prav tako pa so naše članice opravile tudi vrsto gasilskih specialnosti kot so IDA, tehnično reševanje, nevarne snovi, sodnik, mentor,... ta odličen trend moramo nadaljevati tudi v prihodnje.

- Gasilski veterani so s svojim neumornim in nesebičnim prostovoljnim delom ustvarjali organizacijo ter jo predali kot nacionalno bogastvo in posebnost naše družbe, zato je potrebno poskrbeti, da bodo imeli tudi v bodoče svoje mesto v organizaciji. Vztrajati je potrebno na bogastvu pestrosti članstva, kjer si podajajo roko številne generacije. Na našem področju so naši predhodniki gasilski veterani opravili veliko delo ter postavili odlične temelje za sedanje dobro delo. Zato v prihodnosti ne smemo pozabiti na njih in se jim za njihovo delo tudi primerno zahvaliti
- Zgodovina slovenskega gasilstva je pomembna za vlogo in pomen gasilske organizacije v družbi, zagotavlja nam ustrezno mesto med organizacijami z bogato tradicijo, zato je potrebno tudi v bodoče negovati bogastvo, ki potrjuje veliko skrb slovenskega naroda za varnost ljudi in premoženja. Trenutno do sedaj se je na tem področju v naši GZ zgodilo bolj malo tako, da je naloga v prihodnje, da ustanovimo komisijo, ki bo skrbela za zgodovino gasilstva v našem kraju, zbirala ter arhivirala gradivo in pomembne zgodovinske dokumente ter jih hranila

6.2 Dolgoročni program razvoja gasilstva v občini Rogašovci v obdobju 2020-2030

6.2.1 Usposabljanje operativnih kadrov

6.2.1.1 Temeljno usposabljanje gasilcev se izvaja v skladu s sprejetimi letnimi programi usposabljanja poveljstva GZ Rogašovci. Prav tako se zagotavlja ustrezen predavateljski kader, ki ima vse potrebne kompetence, ki jih je pridobil z usposabljanjem v Gasilski šoli v Izobraževalnem centru Ig.

Letno potekajo vsa osnovna usposabljanja, ki jih izvaja GZ Rogašovci po potrebi in zanimanju kadrov pripravimo sami ali skupaj s sosednjimi zvezami tečaj za gasilca pripravnika in tečaj za operativnega gasilca. Skupaj z drugimi GZ in Pomursko gasilsko regijo pripravljamo tečaje za višjega gasilca, nižjega gasilskega častnika ter gasilskega častnika, GZS pa organizira tečaj za višjega gasilskega častnika.

Ena od oblik temeljnega usposabljanja so tudi društvena, meddruštvena, občinska, regijska in državna tekmovanja GE, ki se jih na vseh naštetih nivojih vsako leto udeležujejo tudi naše enote.

Oblika temeljnega usposabljanja se bo izvajala po dosedanjem programu tudi v prihodnje, predvsem iz razloga zagotavljanja strokovno usposobljenega kadra.

6.2.1.2 Usposabljanje gasilskih specialnosti se izvaja po potrebi. Tečaji za pridobitev specialnosti se izvajajo v organizaciji Pomurske gasilske regije ali GZS in se izvajajo na terenu ali pa v gasilskih centrih na Igu, Sežani ali v Pekrah

Ta usposabljanja se bodo na ta način izvajala po dosedanjem programu tudi v prihodnje.

6.2.1.3 Sodelovanje pri usposabljanju z drugimi organizacijami

Do sedaj je bilo organiziranih več skupnih usposabljanj z Zavodom za gozdove RS za specialnost motorna žaga, s PGD Murska Sobota smo opravili več skupnih vaj na temo prometna nesreča saj se z njimi tudi srečujemo na intervencijah na prometnih površinah. S strokovnimi delavci Zdravstvenega doma Murska Sobota predvsem urgentni oddelek smo izvedli več vaj na temo delo s ponesrečenci ob različnih vrstah nesreč in na različnih terenih. Prav tako smo aktivno sodelovali z zavodom Vizija varnosti s katerimi smo opravili več enodnevnih skupnih vaj in usposabljanj v naši občini in tudi na skupnih vajah po celotni Sloveniji. Izvedli smo tudi vajo s pripadniki civilne zaščite občine Rogašovci na temo množične nesreče v Domu za ostarele in takšne skupne vaje so predvidene tudi v prihodnje.

V prihodnje se predvideva nadaljevanje vseh naštetih oblik usposabljanja, pridobivanje in izmenjava potrebnih znanj s policijo na področju kriminalistike in forenzike. Prav tako potekajo dogovori, da bomo v prihodnje organizirali skupne večje in zahtevnejše vaje s sosednjimi gasilskimi zvezami.

6.2.2 Delo z mladino

Področje dela z mladino vodi Komisija za delo z mladimi pri GZ Rogašovci, ki vodi in koordinira delo z mladino v celotni GZ Rogašovci. Večina programov je verificiranih s strani GZS in obsegajo naloge na področju usposabljanja in izvajanja preventivnih nalog. Vodstva PGD dobro sodelujejo z OŠ, vrtci in starši otrok. Večkrat letno se organizira srečanje mladine, enkrat letno se izvede tudi tabor gasilske mladine, veliko truda pa je vloženega tudi v izvedbo različnih oblik tekmovanj na vseh nivojih v: orientaciji, gasilskem kvizu, gasilsko-športnih disciplinah in ob srečanju slovensko-hrvaške mladine. Za nemoteno delo skrbijo mentorji mladine, ki so aktivni v vseh društvih in imajo veliko voljo nadaljevati s svojim delom tudi v prihodnje, ko se predvideva nadaljevanje vseh naštetih aktivnosti pri delu z mladimi.

6.2.3 Delo s članicami

Ženske imajo vidnejšo vlogo v delu gasilske organizacije, tako prevzemajo že tudi del operativnih nalog. Naše članice prevzemajo najbolj odgovorne funkcije v društvih saj so tudi predsednice in poveljnice društev prav tako pa opravljajo druge pomembne naloge v društvih in GZ. Organizirane so na nivoju GZ in iz vsakega društva je ena predstavnica v Komisiji za članice pri GZ. Organizirajo vsakoletno srečanje in razne posvete, redno se udeležujejo posvetov in usposabljanj po programu GZS, raznih predstavitev in prirejajo družabna srečanja. Veliko žensk je vključenih po PGD v delo administracije, računovodskih poslov, kot mentorji mladine in opravljajo pomembne naloge na preventivnem področju. Njihova vloga bo v prihodnje še bolj pomembna, vodstva društev pa bodo morala pritegniti in izkoristiti vse potenciale žensk tudi v naslednjih desetih letih.

6.2.4 Delo s starejšimi gasilci (veterani)

Delo s starejšimi gasilci zahteva posebno pozornost, predvsem pa nagovarja in opozarja vsa vodstva društev, da znajo izkoristiti njihovo znanje in izkušnje iz preteklosti, za boljše delo v prihodnje predvsem na področju medgeneracijskega dialoga. Večjo skrb bo potrebno posvetiti združevanju zmogljivosti s podobnimi organizacijami in društvu pri izdelavi skupnih programov za vseživljenjsko učenje v tretjem življenjem obdobju. Prav gotovo bodo veterani v prihodnje prispevali pomemben delež pri ohranjanju tradicij in zgodovine gasilstva. Prav na tem področju moramo v naslednjih letih narediti korak naprej in izkoristiti potencial starejših in izkušenejših predvsem za ureditev zgodovinskih dokumentov in gasilskega arhiva. Potrebno bo izkoristiti obnovljen stari gasilski dom v Sotini in obnovljen dom v Ropoči ter začeti zbirati in razstavljati zgodovinsko gradivo in predmete.

6.2.5 Mednarodno sodelovanje

Ta oblika sodelovanja z gasilci iz drugih držav traja že vrsto let, prvi stiki pa so bili vzpostavljeni že daljnega leta 1969 z gasilci iz sosednje Avstrije iz dežele Gradiščanske. Poleg tega poteka tudi sodelovanje z gasilci iz dežele Štajerske tudi iz sosednje Avstrije. V preteklosti se je na tem področju ugodilo marsikaj pozitivnega saj smo si pridobivali prepotrebne izkušnje od naših prijateljev gasilcev iz Avstrije, ki smo jih s pridom uporabljali pri našem delu. Marsikatero dobro izkušnjo pa smo posredovali tudi naprej v regijo in GZS in nekatere so se s pridom uporabile v slovenskem gasilstvu. Prenekatero vaje in skupna usposabljanja so prinesle korist tako nam kot tudi avstrijskim gasilcem. PGD Rogašovci so ob zamenjavi svojega vozila leta 1998 svoje staro vozilo podarili gasilcem iz Zside na Madžarskem s katerimi so tudi ohranili pristine stike.

V zadnjem času pa se je kot zelo dobro izkazalo sodelovanje z gasilci iz Avstrije ob naši nabavi hidravlične tehnike za posredovanje ob prometnih nesrečah, saj so nam na različnih skupnih vajah omogočili preizkus različne tehnike, da smo se na koncu lažje odločili za najboljšo, poleg tega pa smo si s tem že pridobili prepotrebne izkušnje za uspešno delo.

Kot pomembno nalogo v prihodnosti na področju mednarodnega sodelovanja pa moramo izpostaviti kot veliko priložnost skupnih mednarodnih – obmejnih prijav na razne državne ali evropske razpise preko katerih bi lahko pridobili sredstva za nabavo opreme in tehnike.

Vsekakor pa moramo še naprej negovati in poglobljati mednarodno sodelovanje in ga po možnosti še razširiti na druge države ali pokrajine.

6.2.6 Gradnja in vzdrževanje gasilskih domov

Tabela 5: Gasilski domovi po društvih v GZ Rogašovci

PGD - društvo	Gasilski dom	Leto izgradnje	Leto zadnje obnove
SVETI JURIJ	1	1982	2012
ROPOČA	1	1998	
PERTOČA	1	1992	2019
VEČESLAVCI	1	1982	2017
KRAMAROVCI	1	1937	2018
ROGAŠOVCI	1	1995	2018
FIKŠINCI	1	1989	2018
NUSKOVA	1	1990	
SERDICA	1	2002	2014
SOTINA	1	1987	2009
SOTINA – stari dom	1		2003
Ropoča – dom spodaj	1		2019
SKUPAJ	12		

Vir GZ Rogašovci 2020

Poleg gasilskih domov omenjenih v zgornji tabeli imamo še stara gasilska domova v Večeslavcih in na Pertoči, ki pa trenutno ne služita svojemu namenu, bi pa v prihodnosti imelo smisel razmisliti in tudi tema dvema objektoma z neko vsebino povrniti življenje-

Gasilski domovi v občini Rogašovci so dobro vzdrževani in funkcionalno opremljeni.

Treba pa je poudariti, da se vsa društva obnašajo v smislu dobrega gospodarja in skrbijo odlično za svoje domove.

Prav zaradi tega se v naslednjem obdobju ne načrtuje gradnja nobenega gasilskega doma v GZ Rogašovci.

Vsekakor pa moramo nadaljevati s skrbnim ravnanjem z gasilskimi nepremičninami ter jih varovati in obnavljati tudi v prihodnje, tako, da se manjše investicije v obnovo predvidevajo tudi v naslednjem obdobju v vseh desetih gasilskih domovih po potrebi.

Razmišljati pa je potrebno tudi v smeri zbiranja zgodovinskih predmetov in zapisov ter najti primeren prostor v obstoječih zgradbah za hranjenje le tega.

6.2.7 Nakup gasilske opreme in tehnike

Vsa gasilska oprema in tehnika sta vzorno vzdrževani in v brezhibnem stanju. Glede na starost le-te vsa ne zadostuje pogojem in uporabnosti, ki je nujno potrebna pri izvedbi tehničnih intervencij, kjer se je potrebno spopadati z novimi tehnologijami in vedno bolj zahtevnimi materiali, ki so bistveno spremenili načine in taktične pristope pri gašenju in reševanju.

GZ in PGD si bodo prizadevala, da bodo v tem času nabavila oziroma zamenjala večino osebne in skupne zaščitne opreme gasilcev, ki jo moramo zamenjati zaradi dotrajanosti in zaradi zahtev, ki nam jih nalaga GZS redno pa preverjajo tudi pristojne inšpekcijske službe

Iz tabele številka 4 je razvidno, da je povprečna starost gasilskih motornih brizgaln skoraj 40 let. V skladu s predpisi GZS je možno motorno brizgalno oziroma črpalko, ki je redno vzdrževana, zamenjati po preteku življenjske dobe 25 let.

Kot je bilo že prej omenjeno bomo o nabavah motornih brizgaln odločali po analizi in odločitvi poveljstva GZ Rogašovci o smotnosti in potrebah po motornih brizgalnah.

Kot najbolj pomembno se mora izpostaviti, da se bo v prihodnje skupna in specialna oprema, ki se rabi samo za določene tehnične ali tudi požarne intervencije kupovala samo v skladu z načrtom GZ Rogašovci.

Vse kar se bo nabavljalo mimo načrta GZ Rogašovci se ne bo sofinanciralo s strani GZ Rogašovci in občine Rogašovci.

Glede na specifiko terena kjer živimo, prometne površine, gozdovi, industrija, kmetijstvo, ter razni drugi potencialno nevarni objekti bomo vsako društvo specializirali za določeno področje. Društva bomo v ta namen opremljali in tudi kader primerno izobraževali.

Prav zaradi tega se bodo društva v prihodnje tudi glede na sposobnost in aktivnost tudi financirala.

Trenutno so PGD V GZ Rogašovci solidno opremljena na področju osnovne požarne varnosti, prav tako se tekoče vzdržuje in obnavlja osebna zaščitna oprema.

V prihodnje pa je nujno posodobljati opremo na naslednjih področjih:

- Dimniški požari
- Razlitje vode ali poplave v stanovanjskih objektih
- Požari pločevinastih streh in panelov
- Nevarne snovi
- Razlitje nevarnih snovi na tekočih in stoječih vodah
- Intervencije v prometu
- Poplave na prometnih površinah
- Gozni požari
- Reševanje pokretnih in nepokretnih oseb iz zgradb
- Reševanje iz višin ali globin

6.2.8 Nakup in zamenjava gasilskih vozil

Gasilska vozila v PGD so bila v preteklosti nabavljena v skladu s tipizacijo in glede na kategorizacijo.

Pri nabavi vozil so se društva prijavljala na razpise za sofinanciranje nakupa vozil in nadgradnje in na ta način pridobila sredstva iz države, sofinanciranje pa so zagotavljali občina Rogašovci iz proračunskih postavk, GZ Rogašovci, PGD in prostovoljni prispevki krajanov. Verjetno se bo podoben sistem financiranja nadaljeval tudi v prihodnje, zagotovo pa vse dotlej, dokler lokalne skupnosti ne bodo uvedle požarnega davka, ki ga že opredeljuje ZOG. Z upoštevanjem življenjske dobe vozila se bodo morala PGD poleg ostalih tehničnih zahtev prilagoditi tudi novim pogojem EU glede pogonskih motorjev EURO III. In IV.

V skladu s predpisi GZS je možno vozilo, ki je redno vzdrževano, zamenjati po preteku življenjske dobe, ki je predstavljena v spodnji tabeli št. 5, plan nabave oziroma zamenjave pa je razviden iz tabele 6.

Tabela 6: Življenjska doba gasilskih vozil

Oznaka vozila	Življenjska doba v letih
PV-1	5
GVM	5
GV-1	15
GVV-1	20
GV-2	20
GVV-2	25
GVC 16/15	25
GVC 16/25	25
GVC 16/24	25
GVC 24/50	25
GVGP-1	10
AC	25

Vir: GZS, 2009

Tabela 7: Terminski plan nabave/zamenjave gasilskih vozil

PGD	Tip vozila	Leto nakupa	Opomba
Rogašovci	GVV-1	2019 - 2020	novo
Sveti Jurij	GVC 24 / 50	2021-2022	novo
Serdica- Pertoča **	GVC 24/50	2022	Rabljena AC iz Svetega Jurija
	GVM	2024	Društvu po potrebi
Serdica- Pertoča **	GVC 24/50	2026	rabljeno
	GVM-1	2028	Društvu po potrebi

** - eno izmed teh dveh društev bo na podlagi strokovnega mnenja poveljstva GZ Rogošovci prejelo sedanjo AC iz Svetega Jurija ob nabavi nove, drugo društvo pa nabava rabljene v letu 2026

Vir: GZ Rogošovci, 2020

7 ZAKLJUČEK

Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba, katere naloge so predvsem gašenje in reševanje ob požarih, izvajanje preventivnih nalog varstva pred požarom ter opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah.

Z novo zakonodajo je na mednarodno primerljivi ravni urejen tudi status gasilcev in gasilskih organizacij, obstaja pa nekaj neskladij med predpisi o društvi in gasilstvu.

V kolikor bo država hotela izvrševati strategijo nacionalnega programa, bo morala sedanje razmerje v korist lokalnih skupnosti bistveno povečati, hkrati pa si prizadevati, da bo dvignila stopnjo sredstev požarnega sklada, ki pripada lokalnim skupnostim za uresničevanje nalog na področju gasilstva.

Preprečevanje naravnih in drugih nesreč ter zmanjšanje njihovih posledic je nedvomno najpomembnejše in gospodarsko najbolj upravičena oblika varstva. Država in lokalne skupnosti bodo morale svoj interes in odgovornost usmeriti predvsem v preventivne dejavnosti. Poleg tega je potrebno vzpodbujati dejavnosti za ublažitev posledic naravnih nesreč, zlasti v kmetijstvu, kjer s tehničnimi ukrepi škode ni mogoče preprečiti. Prav tako je potrebno vzpodbujati fizične in pravne osebe, da bi sklenili premoženjsko zavarovanje pred nesrečami.

Dolgoročni program razvoja gasilstva v občini Rogašovci v obdobju 2020-2030 je dokument, ki bo vzpodbudil delo gasilcev na področju požarne varnosti in jim omogočil, da bodo vse svoje aktivnosti usmerjali predvsem v razvojno zastavljene projekte, ki jim bodo omogočali lažje, boljše ter varnejše delo. Hkrati ta dokument ponuja realizacijo zastavljenih ciljev in odpira priložnosti za dobro sodelovanje med društvi, GZ in občino ter ustvarja dobre pogoje za delo v samih društvi.

Z opredelitvijo konkretnih pogojev gradnje in vzdrževanja domov, nabave vozil, tehnike in opreme omogoča, da bodo društva lažje planirala svoje aktivnosti in se odločala o načinu pridobivanja sredstev.